

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
platný od 1.9.2023 do 31.8.2026**

s tematickým názvem:

„Na Paloučku s úsměvem, hrajeme si každý den.“

**Mateřská škola Na Paloučku, Tišnov,
příspěvková organizace
666 03 TIŠNOV, Horova 960**

Projednáno na pedagogické radě dne: 26.8.2025
Č.j. MSPAL/168/2025

Zpracovala: Mgr. Renata Hančíková
a kolektiv pedagogů MŠ

Obsah:

1) Identifikační údaje o škole.....	3
2) Obecná charakteristika školy.....	4
3) Podmínky vzdělávání.....	4
3.1 Věcné podmínky.....	4
3.2 Životospráva.....	5
3.3 Psychosociální podmínky.....	6
3.4 Organizace.....	6
3.5 Řízení mateřské školy.....	7
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	8
3.7 Spoluúčast rodičů.....	8
3.8 Podmínky vzdělávání dětí se spec. vzděl. potřebami.....	9
3.9 Podmínky a popis vzdělávání dětí nadaných.....	9
3.10 Podmínky vzdělávání dětí 2-3 letých.....	9
4) Organizace vzdělávání.....	10
4.1 Kritéria přijímání dětí.....	10
4.2 Vnitřní uspořádání školy.....	11
4.3 Nadstandardní aktivity.....	12
4.4 Spolupráce s jinými subjekty.....	12
5) Charakteristika programu mateřské školy.....	12
5.1 Představení programu.....	12
5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	13
5.3 Hlavní záměry.....	13
5.4 Základní metody a formy práce.....	13
5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí cizinců.....	14
5.6. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
6) Vzdělávací obsah.....	15
6.1 Zpracované integrované bloky.....	17
6.2 Školní dílčí projekt EVVO.....	43
7) Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	47
8) Příloha – Roční plán na školní rok	

1. Identifikační údaje o škole:

Název: Mateřská škola Na Paloučku, Tišnov, příspěvková organizace

Sídlo: 666 03 Tišnov, Horova 960

Právní forma: právní subjekt, příspěvková organizace

Kontaktní údaje: telefon - 549 415 666

e-mail: vedení MŠ renata.hancikova@mshorova.cz

ŠJ horova.sj@seznam.cz, petra.celnarova@mshorova.cz

webové stránky - www.mshorova.cz

IČ - 72049634

IZO - 181015315

Zřizovatel: město Tišnov, náměstí Míru 111, 666 19 Tišnov

Ředitelka školy: Mgr. Renata Hančíková, DiS., mobil 732 554 530

Zástupce ředitele: Ludmila Rausová, mobil 605 508 421

Vedoucí ŠJ: Petra Hrubošová, mobil 603 918 518

Kapacita školy: 130 dětí

Kapacita ŠJ: 150 jídel

Počet tříd: 5 s celodenním provozem

Tematický název: „Na Paloučku s úsměvem, hrajeme si každý den“

2. Obecná charakteristika školy.

Škola se nachází v klidném, přírodním prostředí města Tišnova, na sídlišti pod lesem Klucaninou. Na jeho vrcholu se tyčí tišnovská rozhledna, ze které je vidět okolí Tišnova i významné budovy města – kostel, radnice, školy a také hora Květnice se známou krápníkovou Královou jeskyní.

Mateřskou školu nejlépe definuje prostředí, do kterého je zasazena. Obklopuje ji ze všech stran velká členitá zahrada, vybavená průlezkami, skluzavkami a pískovišti. Je dětmi bohatě využívána v každém ročním období. Současně se škola nachází v blízkosti lesa, který využíváme k vycházkám a objevování přírody.

K maximálnímu pobytu dětí na čerstvém vzduchu napomáhají také přilehlé terasy, na které děti při příznivém počasí vychází přímo ze tříd i v průběhu pobytu dětí uvnitř mateřské školy. Postupnými úpravami ve vybavení i organizaci zahrady směřujeme k přírodnímu charakteru prostředí naší školy s nabídkou venkovních center aktivit a citlivě volených přírodních prvků, které u dětí prohlubují zájem o pohyb, přírodu a podporují přirozenou cestou procesy sebeučení.

Budova má tvar písmene U, v levém křídle přízemní budovy se nachází dvě třídy zrekonstruované v roce 2010, v pravém křídle jsou tři třídy, které jsou zvětšeny o prostory v patrech. Každá třída má svůj vchod, šatnu a umývárnu, které jsou přes úzkou chodbu spojeny se třídou. Chodba vede celým objektem od ředitelny přes školní kuchyni a končí u 5. třídy.

Mateřská škola Na Paloučku je jedna z nejstarších v Tišnově, její provoz byl zahájen v roce 1965 jako společné zařízení dvou tříd jeslí a tří tříd mateřské školy. Činnost školy je zdokumentována ve fotoalbech a kronice.

V roce 2003 byly v provozu pouze dvě třídy, a proto došlo ke sloučení s Mateřskou školou Sluníčko, Tišnov. Po nárůstu počtu dětí se škola rozšířila na tři třídy. I toto opatření však nepokrylo rostoucí poptávku rodičů o místa v MŠ. Od 1.1.2010 se tedy mateřská škola stala samostatným právním subjektem a od září 2010 příspěvkovou organizací, školou s pěti třídami v podobě, kterou má dodnes.

3. Podmínky vzdělávání.

3.1 Věcné podmínky :

- Prostory mateřské školy jsou dostačující počtu zapsaných dětí. K většímu pohybovému vyžití v 1., 2. a 3. třídě, které jsou svou plochou menší, využíváme venkovní terasy, jejichž povrch je pokryt pryží pro větší bezpečnost dětí při hrách. Vedle areálu školy je Oranžové hřiště s dalšími hracími prvky, v těsné blízkosti potom les Klucanina.
- Dětský nábytek je přizpůsoben antropometrickým požadavkům, je zdravotně nezávadný, počet toalet a umývadel odpovídá počtu dětí,

lehátka jsou vybavena molitanovými matracemi a podložkou pro pevná záda. Postupně je obnovován nábytek ve všech třídách.

- Hračky a pomůcky jsou doplňovány průběžně, s ohledem na jejich didaktický význam, a jsou uloženy v průhledných kontejnerech tak, aby byly dětem na očích, a mohly si je samostatně brát a ukládat je.
- Mateřská škola je vyzdobena výtvary dětí, rodiče mají možnost si je prohlédnout.
- ⊖ Zahrada je prostorná, terénně členitá, obklopena vzrostlými stromy a keři a vybavena dostatečným množstvím herních i relaxačních prvků pro děti.

Cíle:

- **najít koncepční řešení atria MŠ - projektová vizualizace a realizace do r. 2026**
- **oprava bazénku za 1.třídou**
- **výměna žaluzií 4.+5.třída**

3.2 Životospráva:

- Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů.
- Pitný režim je zajištěn podáváním mírně slazených čajů, multivitaminových nápojů a vody, děti si je mohou v průběhu dne samy nalévat.
- Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, děti nejsou do jídla nuceny, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly.
- Denní rytmus je pravidelný, umožňuje však organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.
- Děti jsou každý den dostatečnou dobu venku, mají možnost vycházet v případě pěkného počasí ze třídy na venkovní terasy. Také zahrada nabízí pestré vyžití s nabídkou center aktivit a herních prvků pro spontánní i didaktickou hru. Nabídku a vybavení ve spolupráci s rodiči průběžně rozšiřujeme. Činnosti venku se přizpůsobují kvalitě ovzduší a počasí. Děti mají dostatek pohybu i v interiéru MŠ, k pohybovým aktivitám využíváme cvičebních prvků ve třídách. Do vzdělávacího programu mateřské školy jsou zařazeny tělovýchovné pátky s uceleným cvičebním programem.
- Respektujeme individuální potřebu spánku, aktivity a odpočinku.
- Pedagogové poskytují dětem přirozený vzor svým přístupem k zdravému životnímu stylu.

Cíle:

- **zařazovat nové receptury a co nejvíce čerstvých potravin - do r. 2026**

- podporovat zdravý životní styl dětí – zejm. pohyb – zařazování pohybových chvil a maximální využívání pobytu na čerstvém vzduchu – stále do 2026
- implementace požadavků dle nové Vyhlášky o školním stravování, nový spotřební koš – do r. 2026
- vytvořit společný zásobník pohybových her a zdravotních cviků – do r. 2026

3.3 Psychosociální podmínky:

- Příchozím dětem nabízíme individuální adaptaci ve spolupráci s rodiči. Po zápisu do MŠ organizujeme pro nové děti „adaptační hry Na Paloučku.“, kdy si nové děti mohou přijít pohrát a seznámit se tak s prostředím. V září rodiče mohou po domluvě s uč. do tříd vstupovat a napomáhat tak postupnému zvykání dětí v MŠ.
- Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně, napomáháme v jejich uspokojování, tak, aby děti nebyly neúměrně zatěžovány ani stresovány spěchem.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení, volnost a osobní svoboda je vyvážená s nezbytnou mírou omezení.
- vytváříme s dětmi pravidla soužití v mateřské škole.
- Dáváme dětem jasné a srozumitelné pokyny, třída je pro děti kamarádkým společenstvím tak, aby se v ní cítily bezpečně a chodily do ní rády.
- Interiér třídy je uspořádán do hracích koutů – center aktivit, a vytváří podnětné a stimulující prostředí pro práci s dětmi, pro rozvoj všech oblastí jejich osobnosti.
- ⊕ Veškeré hračky, výtvarný i pracovní materiál jsou dětem volně přístupné. Děti mají zásuvku pro uchovávání osobních výtvarů;
- Nově příchozím dětem založíme tzv. portfolio, které je jakousi osobní knihou dítěte. Kniha po celé předškolní období monitoruje vývoj a zrání dítěte, slouží také k jeho sebeprezentaci. Portfolio slouží také jako diagnostický podklad a výstup pro přechod dítěte do ZŠ.
- Děti zbytečně neorganizujeme, samostatně se rozhodují při výběru činností nabízených učitelkou, řízených činností se nemusí vždy zúčastnit.
- Pedagogický styl je podporující, respektující a vstřícný, dospělí využívají prvky efektivní komunikace s dětmi, svým jednáním vedou děti k maximální samostatnosti.
- ⊕ Mezi zaměstnanci a dětmi se snažíme o budování vztahu vzájemné důvěry

Cíle:

- pokračovat v prohlubování profesních kompetencí pedagogů, zejména v oblasti komunikace s rodiči i dětmi - do r. 2026
- vytvářet pozitivní klima v každé třídě i celé škole - stále do r. 2026
- zvyšovat úroveň klíčových kompetencí dětí zejména v oblasti samostatného řešení problémů, - do r. 2026
- využívat strukturu dne a principy vzdělávacího programu Začít spolu a přizpůsobit je v podmínkách každé třídy - do r. 2026
- předcházet rizikovému chování a jednání dětí a dbát na dobré vztahy ve třídě - do r. 2026

3.4 Organizace

- Režim dne je pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí
- Děti do MŠ přichází v čase, který vyhovuje jejich rodině
- děti nacházejí v MŠ potřebné zázemí, klid a bezpečí
- poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, hru mohou děti dokončit později, pro ponechání rozestavěných děl nám však chybí místo. Pro realizaci plánovaných činností jsou zajišťovány vhodné materiální podmínky.
- na soukromí dětí je dbáno klidovým koutkem/relaxační zónou v každé třídě. Materiální vybavení stále dle potřeby doplňujeme o relaxační prvky
- Třídy spojujeme minimálně a stanovené počty ve třídách nejsou překračovány.
- Nadstandardní aktivity dětí jsou pouze v odpoledních hodinách.
- Plánování přizpůsobujeme více individuálním potřebám dětí, podle prožitku a aktuální situace ve třídě. Tematické části si třídy vytváří v třídních vzdělávacích plánech.
- Společné projekty EVVO jsou celoroční, a jsou formulovány tak, aby pomáhaly naplňovat požadavky RVP PV a zároveň umožňovaly každé třídě zohledňovat aktuální požadavky vycházející z analýzy potřeb jednotlivých dětí i celku.

Cíle:

- Podporovat a využívat spontánní hry dětí jako prostředku k objevování, experimentování a podpory procesu sebeučení - do r. 2026
- Podpora a zařazování kooperativní formy činností - průběžně
- nabízet rodičům, aby se zapojili do dopoledních činností v centrech aktivit do r. 2026

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v organizačních pravidlech a specifických úkolech (školní řád, organizační řád, provozní řád, pracovní náplně všech zaměstnanců, pravidla jednotného působení na děti)
- Ředitelka vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance - snaží se vhodně motivovat zaměstnance, nestranní jednotlivcům
- Pedagogický sbor pracuje jako tým - vedení školy zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, respektuje jejich názor, zapojuje všechny členy týmu do rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu
- Vedení školy spolupracuje s rodiči, snaží se je informovat a vtahovat do dění ve škole
- Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, aby byly smysluplné a užitečné, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci
- plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční, při práci využíváme zpětné vazby, do tvorby ŠVP PV jsou zapojeni všichni členové týmu.

Cíle:

- vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí do r. 2026
- jednotný postup vůči všem aktérům ve vzdělávání - průběžně
- zdokonalovat vnitřní i vnější informační i kontrolní systém školy do r. 2026
- zařazovat společná školení podporující týmovost a sdílení jednotné vize školy - průběžně

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Paní učitelky mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Pracovní tým je stabilní a pracuje na základě společně vytvořených pravidel.
- Ředitelka podporuje profesní růst všech pedagogických pracovníků, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Na základě výstupů z hospitací a kontrol doporučuje výběr dalšího sebevzdělávání pedagogů a vytváří plán DVPP. V průběhu roku si všichni zaměstnanci aktivně doplňují vzdělání odbornými semináři, školeními i samostudiem odborné literatury.
- Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla dětem vždy zajištěna optimální pedagogická péče. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den nejméně 2,5 hodiny je většinou zajištěno

- Všichni zaměstnanci svým chováním a jednáním vědomě utváří tým, který má za cíl napomáhat výchovně vzdělávacímu procesu a prospěchu vzdělávaných dětí v MŠ

Cíle:

- podporovat u všech zaměstnanců školy profesní růst, podporovat další vzdělávání a sebevzdělávání cíleným plánem DVPP, do r.2026
- využívat překrývání pedagogů k individuální, skupinové či diagnostické práci s dětmi - průběžně

3.7 Spoluúčast rodičů

- Rodiče mají možnost po domluvě vstupovat do tříd, účastnit se programu s dětmi, vstupovat do her dětí, získávat informace o dětech každý den při předávání dítěte nebo konzultovat s učitelkou výchovné záměry a výsledky vzdělávání dítěte v dohodnutém termínu.
- rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím emailů, na webových stránkách, na nástěnkách, z letáčků na oknech v šatnách.
- Rodiče mají možnost podílet se na plánování programu MŠ - na spoluorganizování a zjištění akcí, exkurzí, výletů pro děti, mohou nabídnout sponzorství, nebo své profesní dovednosti, které mohou přiblížit dětem reálný svět dospělých. Od listopadu 2011 spolupracujeme se spolkem Klub rodičů Na paloučku, Tišnov, z. s., který byl založen k prohloubení spolupráce mateřské školy a rodiny.
- S rodiči jednáme ohleduplně, nezasahujeme do soukromí rodiny. Nabízíme poradenský servis, možnost zapůjčení odborné literatury, organizujeme odborné přednášky.

Cíle:

- prohlubovat spolupráci s Klubem rodičů Na paloučku i s jednotlivými rodiči - do r. 2026
- informovat rodiče o výsledcích a pokrocích dítěte, vybízet k nahlížení do diagnostiky a portfolia dítěte - do r. 2026
- motivovat rodiče, aby více vstupovali do tříd, obohacovali a poznávali tak náplň dne jejich dětí - do r.2026
- zpřístupnit rodičům nabídku odborné literatury k zapůjčení z knihovny MŠ - do r. 2026

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vzdělávací podmínky předškolního vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření, jsou nastaveny vždy tak, aby odpovídaly individuálním potřebám každého jednotlivého dítěte. Plánovaná vzdělávací nabídka je diferencovaná, a to jak v obsahu, formách i metodách. Při osvojování dovedností klademe důraz na samostatnost a sebeobsluhu při oblékání, osobní hygieně a stravování. Ve třídě, do které je zařazeno dítě s potřebou podpůrných opatření vyššího než prvního stupně, snižujeme počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, případně zajišťuje asistenta pedagoga. Mateřská škola má stanovena **Pravidla pro tvorbu, realizaci a vyhodnocování PLPP a IVP** (kapitola 5.5).

Cíle:

- **pokračovat ve vzdělávání učitelek v oblasti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – do r.2026**
- **inkluzí -efektivní nastavení podmínek pro účinnou spolupráci pedagogů s AP + zák.zást. ve třídě k podpoře integrovaných dětí – do r. 2026**

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- metodou včasné diagnostiky se snažíme odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvarů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia)
- Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, a aby se toto nadání mohlo ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet.
- Každé dítě má prostor pro vlastní prezentaci, sebevyjádření a seberealizaci.
- U diagnostikovaného nadání dítěte dodržujeme pravidla vstřícné a nedirektivní komunikace.
- Při vzdělávání dětí nadaných přizpůsobujeme vzdělávací program jejich individuálním potřebám, úzce spolupracujeme s rodinou v hledání cest, jak v maximální míře podpořit potenciál dítěte.

Cíle:

- **zaměřit se na vzdělávání učitelek v rozpoznání nadání dětí a jak se jim následně věnovat – do r.2026**
- **vybavit třídy vhodnými pomůckami pro rozvoj kognitivního nadání dětí, zejména zlepšit vybavenost centra pokusů a objevů ve třídách – dle finančních možností do r. 2026**

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Při vzdělávání dětí 2-3 letých se řídíme vývojovými specifiky dané věkové kategorie - ponecháváme co největší prostor pro pohybové aktivity a volnou hru, citlivě přizpůsobujeme organizaci střídáním nabídky činností s trénováním praktických návyků a dovedností.
- Vybavujeme třídy podnětnými a bezpečnými hračkami vhodnými pro mladší děti. Drobné stavebnice jsou umístěny do bezpečné výšky mimo dosah. Pro hru a volný pohyb je zajištěn dostatečný prostor.
- Při nástupu mladších dětí 3 let vytváříme podmínky pro jejich adaptaci. Pro zajištění pocitu bezpečí je umožněno používání specifických pomůcek, hraček z rodiny, které pomohou překlenout adaptační období.
- učitelky i ostatní personál uplatňují k dětem laskavý, ale důsledný přístup.
- Individuální průběh aktivit je pro dítě mezi 2. a 3. rokem věku nezbytností. Postupný způsob práce podporuje výchovně - vzdělávací proces, který se uskutečňuje v celém časovém rámci dne. V režimových opatřeních jsou k některým činnostem využíváni provozní zaměstnanci/převlékání, hygiena/.

Při vzdělávání dětí raného věku se pedagog snaží o naplnění tří priorit:

- úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v instituci
- individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je
- vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Cíle:

- **zlepšit materiální podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let: průběžně dle finančních možností obnovovat vybavení tříd novými hračkami, didaktickými pomůckami, nábytkem, odpovídajícím věku od 2 do 3 let, přizpůsobit vnitřní i venkovní prostory hygienickým a bezpečnostním normám dětí mladších 3let - do r. 2026**
- **zajistit co možná největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy v organizačně nejnáročnější části dne, případně využít asistenta pedagoga, či chůvu - do r.2026**
- **vzdělávat pedagogické pracovníky v problematice psychických nebo fyzických specifik vývoje dvouletých dětí - do r.2026**

4. Organizace vzdělávání.

4.1 Kriteria přijímání dětí

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí především zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou MŠMT ČR č. 14/2005 Sb. o mateřských školách, a dalšími platnými předpisy a ustanoveními. Ředitelka Mateřské školy Na Paloučku, Tišnov přijímá děti na základě žádosti rodičů a na základě splnění podmínek kritérií pro přijímání dětí, která jsou vypracována po projednání se zřizovatelem městem Tišnovem a jsou stanovena vnitřním předpisem MŠ. Od školního roku 2015/2016 byl zaveden obcí elektronický systém zápisu. Termín a organizace zápisu je zveřejněn zpravidla v měsíci březnu v místním tisku a na webových stránkách tišnovských mateřských škol a města Tišnova.

V případě že rodič oznámí individuální vzdělávání dítěte dle § 34b školského zákona, je povinen dostavit se s dítětem v předem daném termínu do mateřské školy k ověření znalostí dítěte podle oblastí z „Desatera pro rodiče dítěte předškolního věku“, které je k přečtení na www.mshorova.cz v sekci Dokumenty.

4.2 Vnitřní uspořádání školy

Mateřská škola Na Paloučku, Tišnov přijímá děti do 5 oddělení:

1. třída - Berušky
2. třída - Motýlci
3. třída - Včelky
4. třída - Mravenečci
5. třída - Světlušky

Všechny třídy jsou věkově smíšené a jejich maximální kapacita je 25 dětí ve třídě Berušky, Motýlci a Včelky, 27 dětí ve třídě Světlušky a 28 dětí ve třídě Mravenečků. Děti jsou do tříd umísťovány také podle požadavků rodičů, přihlížíme na sourozenecké nebo kamarádké vazby.

Pro pedagogickou činnost jsou třídními učitelkami vytvářeny třídní vzdělávací plány, které vycházejí ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Souběžné působení učitelek ve třídě využíváme dopoledne k individuální práci s dětmi, přípravě dětí na školu, k pozorování a cílenému rozvoji dítěte, logopedické prevenci a k zajištění bezpečnosti při pobytu venku.

Délka provozu mateřské školy je 10 hodin (od 6.30 do 16.30 hodin)

Uspořádání dne v mateřské škole:

6.30 – 8.30 scházení dětí, volné hry, spontánní činnosti dětí,

- individuální práce s dětmi
- 8.30 – 11.45** spontánní aktivity dětí, individuální práce s dětmi, pohybová chvílka, hygiena, svačina, ranní kruh – diskusní, komunitní, předávání prožitků, vyjádření pocitů, činnosti v centrech aktivit, hodnocení činností, problémů, plánování činností na další den, týden, zpětná vazba, oslavy narozenin, logopedické chvílky, příprava na pobyt venku, pobyt venku.
- 11.45 – 12.45** převlékání, příprava na oběd, hygiena, oběd, hygiena, příprava k odpočívání
- 12.45 – 14.15** polední odpočinek, poslech pohádek, hudby, příběhů, klidné aktivity nespících dětí po asi 30 minutách odpočinku
- 14.15 – 16.30** hygiena, svačina, pokračování v započatých činnostech, individuální práce s dětmi, spontánní i řízené činnosti dětí ve třídě nebo na zahradě

Režim dne se přizpůsobuje potřebě dětí dokončit činnost, časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání jídla – ranní svačina od 8.45 do 9.15 hodin, oběd ve 12.00 hodin a odpolední svačina od 14.15 do 14.45 hodin.

Od 7.00 hodin, a před odchodem na pobyt venku, dětem podáváme ovoce, zeleninu nebo extrudované výrobky z obilnin, nápoje mají k dispozici celý den.

Provoz školy je od 6.30 do 16.30 hodin a systém scházení a rozcházení dětí do jednotlivých tříd je součástí Ročního plánu.

4.3 Nadstandardní aktivity

Vzdělávací nabídka mateřské školy je doplňována o nadstandardní aktivity, které jsou placeny rodiči a nejsou součástí ŠVP PV. Nabídka je součástí Ročního plánu.

4.4 Spolupráce školy s jinými subjekty:

MŠ spolupracuje se zřizovatelem městem Tišnovem, s oběma Základními školami v Tišnově, s Inspirem Tišnov, MAS Brána Vysočiny, RC Studánka Tišnov, DS Potůček, SPC Brno, PPP Brno, Step by step ČR, Policií Tišnov, Hasiči Tišnov, Rezekvítkem, Spolkem ekologické výchovy Pavučina „Mrkvička“, Lesy ČR, Ekoporadnou Tišnov, Lipkou Brno, Klubem rodičů Na paloučku, Tišnov, z.s., ZUŠ Tišnov, Městskou knihovnou v Tišnově, Podhoráckým muzeem v Předklášteří.

5.Charakteristika programu mateřské školy.

5.1 Představení programu

ŠVP PV je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Naší vizí je otevřená a partnerská škola směrem k dětem i rodičům.

Upřednostňujeme individuální přístup, jehož cíle směřují k dítěti, k jeho rozvoji a přirozenému učení. Uplatňujeme integrované vzdělávání, které svým obsahem i svými metodami práce založenými především na vlastním prožitku, umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat na něj reálnější a srozumitelnější pohled. Vedeme děti k vědomí sounáležitosti a také odpovědnosti vůči prostředí, ve kterém žijeme.

Naším cílem je všestranný rozvoj osobnosti dítěte a směřování k osvojení si klíčových kompetencí na kterých dítě může v pozdějším životě dále stavět.

Dítě vnímáme jako jedinečnou, neopakovatelnou osobnost, která má právo být sama sebou a být kladně přijímána. Vycházíme proto z kvalitní diagnostiky dětí, rozpoznání jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace. Vztah učitelky k dítěti je partnerský a respektující. V komunikaci převažuje povzbuzování, pozitivní motivace a vzájemná důvěra, která umožňuje dítěti být samo sebou beze strachu z pocitu neúspěchu či selhání.

Dítě dostává šanci spolurozhodovat, souhlasit i oponovat a vstupovat do dění jako rovnoprávný účastník. Naší prioritou je proto podpora samostatnosti a přijetí odpovědnosti za vlastní chování i jednání.

Naší společné vizi a pedagogickému přístupu se nejvíce blíží výchovně vzdělávací program Začít spolu, na jehož principech svou činnost stavíme. Jeho základními pilíři jsou:

- 1. integrované učení hrou v centrech aktivit**
- 2. individuální přístup k dítěti**
- 3. úzká spolupráce s rodinou**

Prostor tříd je proto strukturován a uspořádán do tzv. Center aktivit, neboli pracovních koutků, ve kterých děti realizují své spontánní hry i řízené činnosti. Toto členění dává dětem strukturu i řád, zároveň však potřebnou míru volnosti a svobody volby. Centra aktivit jsou volena s ohledem na rozmanitost inteligencí a typologií dětí. Právě zde mohou děti zkoušet, experimentovat a vybírat si z nabídky, která je jim blízká, a zároveň dětem takto připravené prostředí umožňuje posouvat své osobní hranice a učit se přirozeně a nenásilně. Naše škola se tak stává především místem dětské hry, která má v procesech učení v předškolním věku nezastupitelnou roli.

Náš školní vzdělávací program vychází z prostředí, které nás obklopuje, které pozorujeme a poznáváme. Přibližujeme v něm dětem přirozenou cestou hodnoty, jako je ochrana životního prostředí, udržitelný rozvoj a ekologie, zdravý životní styl a podpora pohybu, vytváření mravních a etických hodnot, které nám umožňují žít ve společenství.

Vzdělávání v naší mateřské škole je tak založeno volbě dětí, aktivity jsou plánovány tak, aby byly zohledněny všechny oblasti, aby děti mohly pracovat vlastním tempem, učily se žádat o radu či pomoc kamaráda, učily se spolupracovat, rozvíjely tak své komunikační a sociální dovednosti. Důležitou součástí organizace dne v naší

škole je reflexní či komunitní kruh, který děti mají, pokud to jde, každý den před odchodem na pobyt venku. V něm se společně učíme reflektovat svou práci, ocenit a okomentovat práci kamarádů, zároveň je zde prostor pro sdílení zážitků, nápadů, názorů a myšlenek.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

- Vytvářet prostředí, ve kterém panuje vzájemná důvěra, dobré mezilidské vztahy a kde se děti i dospělí cítí dobře.
- Směřovat děti k chápání mravních hodnot, k samostatnosti v rozhodování v řešení problémů a přijmutí odpovědnosti za své chování, k rozvoji komunikačních a sociálních dovedností.
- vést děti ke zdravému životnímu stylu (well-being)

5.3 Hlavní záměr:

- Naplňovat naši hlavní vizi otevřené a partnerské školy

5.4 Základní metody a formy práce

Formy práce:

- ve vyváženém poměru se prolínají formy činností individuálních i skupinových, spontánních i částečně řízených s didaktickým záměrem
- důraz klademe především na volnou hru dětí, při které probíhají přirozeně procesy sebeučení

Metody práce:

- v maximální míře využíváme situačního a prožitkového učení
- kooperativního i projektového učení
- učení pomocí experimentů, řízeného objevování a pozorování
- využíváme metody reflexe a sebereflexe dětí, které rozvíjí schopnost vlastního úsudku a posilují zdravé sebevědomí

Učitele vnímáme jako průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním toho, co probouzí aktivní zájem, iniciuje vhodné činnosti, připravuje prostředí a nabízí dítěti dostatek příležitostí, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět.

5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí cizinců

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami potřebují k naplnění svých vzdělávacích možností poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná

opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. **U dětí nadaných** třídní učitelky ve spolupráci s ŠPZ a rodiči vypracují IVP, který pravidelně 1x ročně vyhodnocují. V případě přítomnosti 4 a více **dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání**, nebo dalších dětí s jazykovými integračními obtížemi, bude této vybrané skupině dětí věnována cílená péče v rozsahu 1 hodiny týdně.

Pravidla pro tvorbu, realizaci a vyhodnocování PLPP a IVP.

- Zodpovědné osoby pro vytváření PLPP jsou třídní učitelky ve spolupráci s ředitelkou MŠ nebo zástupkyní ředitelky, IVP vytváří ředitelka ve spolupráci se ŠPZ a rodiči.
- Třídní učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením (ŠPZ), případnou spolupráci s odborníky mimo oblast školství zajišťuje zástupkyně ředitelky.
- Třídní učitelky přizpůsobí vzdělávací program individuálním potřebám a možnostem dítěte, vytváří optimální podmínky k dosažení rozvoje osobnosti jedince, zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Zabezpečí pro děti uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 2.- 5. stupně zajistí ředitelka snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy a asistenta pedagoga podle doporučení ŠPZ.
- Vyhodnocení PLPP 1.stupně provedou třídní učitelky po 3 měsících, navrhnou možnosti další péče.
- Vyhodnocení IVP provádí třídní učitelky průběžně, nejméně 1x ročně.
- Spolupráci se ŠPZ zajistí ředitelka nebo její zástupkyně 1 x ročně.

5.6. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Hra je nejpřirozenější vzdělávací činností dítěte předškolního věku. Vychází z jeho vnitřní potřeby být aktivní. Kolem třetího roku věku dítěte se objevuje úlohová hra, která mu umožňuje převzít nějakou roli, improvizovat a jednoduše plánovat. Děti mladší 3 let se zaměřují především na krátkodobou manipulaci s

předměty a pro své hry potřebují společníka v podobě dospělé osoby. Ten je také nutný pro napodobivé hry, které dítěti mezi 2 a 3 rokem věku pomáhají zachytit a pochopit pozorované situace.

Pobyt venku Pokud je počasí příznivější, využíváme především školní zahradu, které z hlediska bezpečnosti odpovídá věkovým potřebám dětí. Dítě mladší tří let potřebuje ke svému životu ještě pomoc a oporu dospělého, který mu nabídne nové možnosti a ukáže jiné způsoby využití herních prvků, pískoviště atd. Chůze v období od 2 do 3 let věku dítěte se zdokonaluje, připojují se souhyby paží. Dítě zvládá užší stopu, má ale krátký krok a našlapuje na celé chodidlo.

Relaxace probíhá podle potřeby dítěte, nejméně však jednou denně, a to po obědě. Spánek je diferencovaný, protože jeho potřeba je u každého dítěte jiná. Postupné vstávání napomáhá spontánnímu probuzení a děti se nehromadí u oblékání, při osobní hygieně, ke kterým potřebují dopomoc učitelky. V průběhu dne je možné podle individuální potřeby relaxovat v klidném koutku ve třídě.

6. Vzdělávací obsah

Obsah ŠVP PV vychází z 5 oblastí daných RVP PV (Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, který je závazný):

- DÍTĚ A JEHO TĚLO
- DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA
- DÍTĚ A TEN DRUHÝ
- DÍTĚ A SPOLEČNOST
- DÍTĚ A SVĚT

Vzdělávací nabídka se dětem předává pomocí 5 integrovaných bloků zpracovaných v rámci třídy do tematických částí nebo celků, projektů nebo programů

- Zasahují (integrují) všechny vzdělávací oblasti - tvoří průřez
- Bloky na sebe navzájem navazují, doplňují se, prolínají a přechází plynule jeden do druhého
- Naplánovaný tematický celek by měl učitelku usměrňovat ne omezovat
- Nejdůležitější součástí tematického plánu je jeho zhodnocení a užití jeho výsledků pro další práci
- Časový rozsah realizace vzdělávacího obsahu je stanoven cyklicky na 1 rok.

Tematická část (TČ)

Musí obsahovat téma, očekávané výstupy, činnosti - příležitosti, hodnocení

- Téma - vychází z plánu akcí školy, ze situace či problematiky třídy, z prožitku, projektu
- Cíle - určují, co dané téma může dítěti přinést (dovednosti, poznatky, hodnoty, postoje). Z toho plyne, jakými výstupy budeme cíle naplňovat
- Vzdělávací nabídka - kterou nabídneme k naplnění těchto cílů
- Plnění dílčích cílů a jejich naplňování očekávanými výstupy zaznamenávají učitelky do tabulky.

Hodnocení tematické části

- V čem se děti rozvíjely, jaké si osvojily hodnoty, jak se děti k dané problematice postavily. Kritériem hodnocení cílů mohou být rovněž očekávané výstupy jednotlivých oblastí.
- Sledováním dílčích cílů směřujeme k osvojování klíčových kompetencí, ke kterým na konci předškolního vzdělávání směřujeme.
- Tematickou část můžeme otevřít a navodit prožitkovým dnem (zpravidla pondělí), společně vytvořenou myšlenkovou mapou.
- Po ukončení tematické části lze zařadit pozorovací den určený k vyhodnocení, zda se dané cíle dařilo u dětí naplňovat a zapsat o těchto pokrocích záznam do pozorovacího archu dítěte
- Převládající klíčové kompetence, ke kterým byly děti v daném období směřovány, zaznamenáváme do tabulky plnění klíčových kompetencí.
- TČ nejsou časově omezeny, jejich délka a časové zařazení se řídí aktuální potřebou a situací ve třídě

Příprava pedagoga na plánování TČ

- Pedagogická analýza - pozorování, uvědomění si individuálních potřeb dětí, aktuální vývojovou, životní a sociální situaci, sledování vzdělávacích pokroků. (Vychází z evaluace předešlého období)
- Vytýčení cíle i očekávaných výstupů, které se vztahují k dané problematice
- Výběr vhodného tématu - zvážení pomocí jakého tématu zprostředkují činnosti a poznatky dětem
- Volba metod, forem a prostředků práce - vytvoření vzdělávací nabídky (nabízené činnosti)

Třídní vzdělávací program (TVP)

Třídní vzdělávací program je neveřejný pracovní materiál třídních učitelek.

Rodiče jsou seznamováni s jednotlivými většinou týdenními plánovanými činnostmi na nástěnce v šatně (tzv. týdenní plány)

Obsahovou část TVP vycházející z ŠVP PV tvoří samy pedagogové jednotlivých tříd, vzniká v průběhu roku a reflektuje aktuální potřeby dětí ve třídě.

Povinné součásti TVP jsou:

- Charakteristika třídy - věkové složení, počet chlapců, dívek, problémových dětí, nadaných dětí, pravidla soužití dětí, ukončení her, rituály, stolování
- Jmenný seznam dětí
- Témata přiměřená věku dětí, která jsou dětem blízká, respektují jejich zájmy a mají logickou návaznost
- Obsahová část - průběžně písemně zpracovávané přípravy, tedy týdenní plány (integrované TČ), školní projekty zpracované pro třídu
- Tabulka plnění dílčích cílů
- Tabulka osvojování klíčových kompetencí
- Přehled přečtených knih při odpočinku, sponzoringu
- Součástí je i „Etický kodex zaměstnanců MŠ“ a „Pravidla pro zahradu“, které jsou společné pro celou mateřskou školu

TVP lze doplnit dalšími materiály podle potřeby třídních učitelek.

6.1 Zpracované integrované bloky

I. Integrovaný blok - Učíme se žít spolu

INTEGRITA - soudržnost

Charakteristika: Vzdělávacím záměrem je učit děti řešit vzniklé situace, do kterých se dostávají společensky přijatelným způsobem a posilovat prosociální chování. Cílem je stát se právoplatným a aktivním členem společenství s ohledem a respektem k pravidlům a platným normám, které v něm panují (začlenění se do kolektivu, rozvíjení komunikační dovedností, vytváření a respektování pravidel)

Kompetence k učení:

1/2 získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

2/2 řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého (k řešení problémů)

Komunikativní kompetence:

3/4 komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

3/1 ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog (komunikativní)

Sociální a personální kompetence:

4/4 se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

4/5 napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

4/6 se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Činnostní a občanské kompetence:

5/9 spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

5/10 si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
I. Integrovaný blok - učíme se žít spolu INTEGRITA		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	9. Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) 8. zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat	- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami a nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Oblast psychologická		Dítě a jeho psychika
I. Integrovaný blok - Učíme se žít spolu		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu a	2. Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno a 11. Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) a 4. Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) a 5. Domluvit se slovy i gesty, improvizovat a	- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo - Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest - Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

• Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) b	31. Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ b	• Hry nejrůznějšího zaměření podporujících tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, taneční či dramatické aktivity) • Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
• rozvoj schopnosti sebeovládání c • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat c	42. Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení c 43. Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti c 47. Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem c 49. Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) c	• Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • Cvičení k projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
I. Integrovaný blok - Učíme se žít spolu		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávaný výstup	Vzdělávací nabídka
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým lidem - rozvoj kooperativních dovedností	1. Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho 2. Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad 9. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla 11. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) 7. Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou 8. Spolupracovat s ostatními	- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - společné setkání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě - sociální i interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
I. Integrovaný blok - Učíme se žít spolu		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
• poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	5. Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých 2. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je potřeba se chovat 6. Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla chování ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody 3. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti) 8. Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	• aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role daná pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňujícím dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Oblast enviromentální		Dítě a svět
I. Integrovaný blok – Učíme se žít spolu		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu - rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	1. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) 8. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - sledování události v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé - hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

II. Integrovaný blok – **Poznáváme svět kolem nás** **ROZUMOVÉ CHÁPÁNÍ**

Charakteristika: Vzdělávacím záměrem je umožnit dítěti svým rozumem získávat a osvojovat si znalosti a informace o věcech, místech, lidech, kultuře, o světě přírody i techniky. Cílem je tak získávat základy gramotností – (zejm. předčtenářské, předmatematické) orientovat v pojmech, souvislostech, v čase, chápat základní principy a zákonitosti běhu světa, ovládnout svou mateřskou řeč (logopedická prevence)

Kompetence k učení:

1/4 klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

1/1 soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

1/3 má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

2/5 zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

2/6 rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

2/4 při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích (k řešení problémů)

Komunikativní kompetence:

3/5 ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

3/7 dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

3/8 ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

4/1 samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence:

5/3 odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
II. Integrovaný blok – Poznáváme svět kolem nás		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- Rozvoj a užívání všech smyslů - Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohyb. činnostech a jejich kvalitě	6. vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem apod.) 10. Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a o jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy spojené se zdravím, s pohybem a sportem 12. mít povědomí o významu péče a čistoty a zdraví o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	- Smyslové a psychomotorické hry - Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Oblast interpersonální		Dítě a jeho psychika
II. Integrovaný blok – Poznáváme svět kolem nás		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové i dramatické) a - Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) a	17. Sledovat očima zleva doprava a 9. Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) a 13. Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech a 11. Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) a 18. Poznat některá písmena a číslice, popř. slova a 19. Poznat napsané své jméno a 20. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon a	- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv - Prohlížení a „čtení“ knížek - Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - Samostatný slovní projev na určité téma - Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) b - vytváření základů pro práci s informacemi b - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	23. Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno b 26. Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení b 27. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí b	- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí - Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena,

myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie b osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) b	30. Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit b 29. Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase b 22. Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost b 28. Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) b	číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) - Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, pozorování apod.) - Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) - Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci - Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině - Činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání c	47. Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem c	výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
II. Integrovaný blok – Poznáváme svět kolem nás		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávaný výstup	Vzdělávací nabídka
- Rozvoj kooperativních dovedností - Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	8. Spolupracovat s ostatními 9. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům - vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije – rodina a její fce., členové, vztahy, MŠ – prostředí, vzájemné vztahy

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
II. Integrovaný blok – Poznáváme svět kolem nás		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - vytváření povědomí o existenci cizích kultur a národností	15. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) 4. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti 13. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky	- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí atd.

Oblast enviromentální		Dítě a svět
II. Integrovaný blok - Poznáváme svět kolem nás		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách - poznávání jiných kultur - vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou neživou přírodou, lidmi , planetou Zemí	7. Všímat si změn a dění v nejbližším okolí 5. Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte 6. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, o vesmíru apod 4.osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními, dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice - práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

III. Integrovaný blok – Udělejme svět hezčí

AKTIVITA

Charakteristika: vzdělávacím záměrem je aktivizovat dítě k podílení se na činnostech i k přijetí odpovědnosti za tyto činnosti. Pomocí navozených či vzniklých témat a situací mobilizovat zájem dítěte o dění kolem něj a o proaktivní přístup k řešení problémů

Kompetence k učení:

1/5 se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

2/1 všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

2/3 řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence:

3/2 se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence:

4/3 projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence:

5/11 ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

5/5 má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

5/6 se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
III. Integrovaný blok - Udělejme svět hezčí		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	14. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami 1. Zachovávat správné držení těla 2. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) 7. Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými nástroji apod.)	- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - Manipulační a jednoduché úkony s předměty, pomůckami a nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - Konstruktivní a grafické činnosti - Hudební a hudebně pohybové hry činnosti

Oblast psychologická		Dítě a jeho psychika
III. Integrovaný blok – Udělejme svět hezčí		
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) a - Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu a	10. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku a 6. Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) a 16. Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci a 15. Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma a 14. Vytvořit jednoduchý rým a 12. Chápat slovní vtip, humor a 7. Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat a 8. Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) a 3. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách a	- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů a - Vyprávění toho co dítě slyšelo nebo shlédlo a - Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti a

• Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) b • vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení b	21. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) b 33. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim b 25. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) b 24. Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit b	• Smyslové hry, nejrůznější hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. b • Námětové hry a činnosti b • Hry nejrůznějšího zaměření podporujících tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, taneční či dramatické aktivity) b • Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností b • Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí b • Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
• rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit c • Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání c	49. Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) c 48. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním c	• Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) c • Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích) mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) c • Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu c • Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení c

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
III. Integrovaný blok - Udělejme svět hezčí		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávaný výstup	Vzdělávací nabídka
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem - vytváření prosociálních postojů - rozvoj tolerance, respektu...	10. Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. 6.uvědomovat si, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný...že osobní odlišnosti jsou přirozené 9.vnímat co si druhý přeje, co potřebuje, vycházet mu vstříc (citlivost k slabším, ohleduplnost k postiženému, slabšímu, soucit, nabízení pomoci...)	hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor a pod hry, přirozené i modelové, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit, půjčit hračku, střídat se, pomoci, vyřešit spor...

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
III. Integrovaný blok - Udělejme svět hezčí		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- rozvoj společenského a estetického vkusu - vytvoření základních aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	14. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých materiálů, přírodnin aj.) 7. Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých případech samostatně, jinak s pomocí)	- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, apod., podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a

	9. chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem k dospělým i dětem bez předsudků, s úctou, vážit si jejich osoby, jejich práce a úsilí	pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) • aktivity přibližující pravidla vzájemného styku zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce a mravní hodnoty

Oblast enviromentální		Dítě a svět
III. Integrovaný blok - Udělejme svět hezčí		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
• rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám • pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	8. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole 10. rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně 11. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	• přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

IV. Integrovaný blok – **Vím, kdo jsem a kam patřím** **IDENTITA**

Charakteristika: vzdělávacím záměrem je uvědomění si vlastní osoby, tělesných a psychických schopností, rozvíjení dovednosti vyjadřovat své potřeby, prožitky a pocity. Prostřednictvím situací a plánovaných činností poznávat svou roli ve vztazích k druhým, chápat význam rodiny, vzájemné vztahy jejích členů a připravovat se na role budoucí

Kompetence k učení:

1/6 odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

2/8 se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

3/3 se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Sociální a personální kompetence:

4/8 je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

4/2 uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky (sociální a personální)

Činnostní a občanské kompetence:

5/1 se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

5/2 dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

5/4 chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Oblast biologická			Dítě a jeho tělo
IV.Integrovaný blok - Vím kdo jsem a kam patřím			
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka	
Uvědomění si vlastního těla	3.koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou 11. Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby pro dítě v situacích běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečnost a pohodu svou ani druhých 2.	- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) - Hudební a hudebně pohybové hry činnosti - Smyslové a psychomotorické hry	

Oblast psychologická			Dítě a jeho psychika
IV.Integrovaný blok - Vím kdo jsem a kam patřím			
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávaný výstup	Vzdělávací nabídka	
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) a	1. Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči a	Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti a	
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) c - rozvoj schopnosti sebeovládání c - získání relativní citové samostatnosti c - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat c	40. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své osobní pokroky c 39. Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky) c 46. Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní	- Činnost vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních c - Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné c - Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou	

	chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) c 37. Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování c 35. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je c 34. Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory c 41. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného c 45. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí c	liší (fyzické a psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti, dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní c • Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích) mimické vyjadřování nálad (úsmev, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) c • Spontánní hra c • Hry na téma rodiny, přátelství apod c • Činnosti nejrozdílnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení c • Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání c • Cvičení k projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) c

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
IV. Integrovaný blok - Vím kdo jsem a kam patřím		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávaný výstup	Vzdělávací nabídka
• vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	6. Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní,	• aktivity podporující sbližování dětí • společenské hry, společné aktivity nejrozdílnějšího zaměření

Rozvoj kooperativních dovedností	resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 5. Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je 3. Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

Oblast sociálně kulturní			Dítě a společnost
IV. Integrovaný blok - Vím kdo jsem a kam patřím			
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka	
rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	9. Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí 10. Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair 13. Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě - receptivní slovesné, literární, výtvarné, dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování	

vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat		dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Oblast enviromentální Dítě a svět		
IV. Integrovaný blok - Vím kdo jsem a kam patřím		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	2. Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) 9.mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupným způsobem, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání ukázek varujících dítě před nebezpečím - aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

V. Integrovaný blok - Vím, co mi prospívá

ZDRAVÍ - WELL-BEING

Charakteristika: vzdělávacím záměrem je seznámit děti se zdravým životním stylem - zdravými pohybovými i stravovacími návyky, potřebou psychohygieny a zásadám well-being. Dalším z cílů je seznámit děti také s možnými riziky a rizikovými jevy, které mohou být v rozporu se zdravým životním stylem a mohou ohrožovat nás i ostatní. V rámci tématu se věnujeme i prevenci a způsobům řešení různých situací vč. seznámení se záchrannými složkami.

Kompetence k učení:

1/7 pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí (k učení)

Kompetence k řešení problémů:

2/7 chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní :

3/6 průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (komunikativní)

Sociální a personální kompetence:

4/7 se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

4/9 chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování (sociální a personální)

Činnostní a občanské kompetence:

5/7 chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
5/8 má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

5/12 dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
V. Integrovaný blok - Vím, co mi prospívá		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti - Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako	2. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

základů zdravého životního stylu Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	5. ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem 13. Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby vyhledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, a vytváření zdravých životních návyků - Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí - Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. - Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - Manipulační činnosti a jednoduché úkony - s předměty, pomůckami a nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

Oblast psychologická		Dítě a jeho psychika	
V.Integrovaný blok - Vím, co mi prospívá			
Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka	
rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) b	32. Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným b	Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant	
získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci c	36. Rozhodovat o svých činnostech c 38. Vyjádřit svůj souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných, či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených, či zakázaných činnostech apod. c 44. zorganizovat hru c	- Cvičení organizačních dovedností - Činnosti nejrozdílnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení - Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)	

- rozvoj schopnosti sebeovládání - rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání - získávání relativní citové samostatnosti	34. odloučit se na uchr. dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - Cvičení k projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)

Oblast interpersonální			Dítě a ten druhý
V. Integrovaný blok - Vím, co mi prospívá			
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávaný výstup	Vzdělávací nabídka	
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými - rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností verbálních i neverbálních	12. Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. 4. Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná 13. Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě) 7. uplatňovat své individuální potřeby, práva s ohledem na druhé - obhájit postoj, názor, přijímat a uzavírat kompromisy	- situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - aktivita podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)	

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
V. Integrovaný blok – Vím, co mi prospívá		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
- vytvoření základních aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (k třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	11. Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) 12. Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi apod. 1. Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod. 15. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus 9. Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	- běžné denní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí - aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Oblast enviromentální		Dítě a svět
V. Integrovaný blok – Vím, co mi prospívá		
Dílčí vzdělávací cíl	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
• pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	9. Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 4. Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi 3. Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) 11. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) 10. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	• pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • ekologicky motivované hrové aktivity(ekohry) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené na péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými realitami o naší republice

6.2 Školní dílčí projekt EVVO

Název: „Každý malý kluk a holka ví, co přináší svět, město, les i louka.“

Cíl: seznamování se zemí, místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Je to projekt, který prolíná všemi složkami vzdělávacího procesu. Rozvíjí environmentální cítění a vede k osvojení si základů ekologického chování. Vede děti k tomu, aby se naučily vnímat svět kolem sebe, ať už se jedná o svět přírody, či svět lidí. Vede je k tomu, aby jim kvalita okolního světa nebyla lhostejná. Každoročně je zpracována jedna oblast (svět, město, les, louka), která je zapracována do třídních vzdělávacích programů.

Charakteristika připravované aktivity:

činnostmi, pozorováním a pokusy dětem přiblížíme zákonitosti a potřeby ekosystémů nejbližších životu dítěte – ekosystémů lesa, louky, města Tišnova a celého světa, ukážeme možnosti, jak lidskou činností tato prostředí pozitivně ovlivnit a chránit.

Nabídka činností:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí v daných ekosystémech
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty, kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny a jiné nebezpečné situace a nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší a roční období)
- v projektové části „svět“ chceme dětem ukázat jednak bohatost života na této planetě, ale i vzájemné souvislosti a zákonitosti, které tento život ovlivňují, s ohledem na hmatatelné zkušenosti dětí doplněné obrazovým materiálem
- práce s literárními texty, obrázky, využívání encyklopedií a dalších medií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- ekologicky motivované hrové aktivity, sběr hliníku a papíru dětmi i jejich rodiči

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Smyslem evaluačních činností je zjišťování a zlepšování kvality veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Evaluační činnost vychází z:

- pozorování dětí
- rozhovoru s dětmi
- rozhovoru a anket rodičů
- rozhovoru a rozboru při pedagogických poradách
- hospitační a kontrolní činnosti

OBLAST	FORMA	ČASOVÝ ROZVRH	ODPOVĚDNOST UČITELŮ
SOULAD ŠVP s RVP PV - výsledky vzdělávání	- Diskuze - Dotazníky - Hospitace - Pozorování	- pololetně, - ročně - průběžně	učitelé
NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ ŠVP PV - úroveň tříd	- Tabulka plnění dílčích cílů - Tabulka naplňování klíč. kompetencí - Hodnocení tříd	- po ukončení tém. části nebo témat. celku - hodnocení 2x ročně - diskuze - dotazníky - hospitace	- učitelé ve svých třídách
NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ ŠVP PV - úroveň školy	- Diskuze - Dotazníky - Hospitace	1x za školní rok	-učitelé, ředitelka, zástupkyně ředitelky
ANALÝZA PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ v návaznosti na RVP PV	- Pedagogická porada - Kontrolní činnosti - Dotazníky rodičům - Hodnocení tříd - Autoevaluační dotazníky	1 x 3 roky	- všichni zaměstnanci dle stanovených kompetencí
EVALUACE OBSAHU A PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ	- Evaluace jednotliv. tematických částí - Hospitace ve třídě - Vzájemné hospitace učitelek - Pedagogické porady	- průběžně po ukončení TČ ➡ k oček. výstupům - průběžně - průběžně - 3x ročně	- učitelé ve svých třídách
PRÁCE PEDAGOGŮ	- Autoevaluace učitelek - Hospitace - návštěva	- 1 x za rok - 1 x za rok - průběžně	- každý učitel - ředitelka, zástupkyně

	- Předávání poznatků ze seminářů		- učitelé
EVALUACE INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVACÍHO PROCESU (pedagogická diagnostika)	- Vstupní dotazník - s rodiči - Individuální dotazník o dítěti - Záznam o výchozím vývoj. stupni dítěte - Plány rozvoje dítěte, - vývojová kresba - Průběžné pozorování dítěte - Evaluace jednotlivých TČ - Výstupní tabulka úrovně osvojení klíč. kompetencí u dětí odcházejících do ZŠ	- při nástupu do MŠ - v průběhu září - 2 měsíce po nástupu do MŠ - listopad a květen - průběžný záznam - po dokončení TČ (k potřebám dítěte a skupiny) - červen	- učitelé + rodiče - rodiče - učitelé - učitelé - učitelé - učitelé - učitelé

Závěr

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je veřejný dokument, je kdykoliv možné do něj nahlížet a pořizovat si z něj výpisy. Je zavěšen u ředitelny. Vize a záměry jsou vystaveny v prosklené skříňce u hlavního vstupu do MŠ.

Jedná se o dokument, se kterým se průběžně pracuje a který je konkretizován dle potřeb dětí a stanovených cílů a záměrů v ročním plánu školy na daný školní rok.

